

Vlieger van verkeersleiders gaat niet meer op

De Standaard* - 15 Apr. 2016
Pagina 8

* De Standaard/Limburg, De Standaard/Vlaams-Brabant/Brussel, De Standaard/Antwerpen, De Standaard/Oost-Vlaanderen, De Standaard/West-Vlaanderen

Belgocontrol was jarenlang de ziekste man van de overheidsbedrijven. De weinig gesmaakte actie van de luchtverkeersleiders begin deze week doet vermoeden dat de patiënt hervallen is. Maar hun eisen pakken niet meer bij de directie.

Van onze redacteur Dries De Smet

Brussel Het volledige luchtverkeer platleggen omdat de vervroegde pensioenleeftijd tegen 2030 verschoven wordt van 55 naar 58 jaar. En daarmee de recht krabbelende luchthavensector een forse stomp geven. Het valt maar moeilijk uit te leggen.

'Ze zitten geïsoleerd in hun toren, boven alles uit', probeert transporteconoom Eddy Van de Voorde (Universiteit Antwerpen) het gedrag van de luchtverkeersleiders te verklaren. 'Ze vallen terug op hun eigen groep.'

Altijd zwart-wit

Een bron binnen Belgocontrol bevestigt die wereldvreemdheid. 'Ze voelen zich niet verwant met de rest van het bedrijf. En ze praten enkel met andere verkeersleiders.' Hij haalt er ook een psychologische uitleg bij. 'Luchtverkeersleiders moeten heel snel kunnen beslissen - daarop worden ze geselecteerd. Maar dat betekent ook dat het altijd zwart of wit is, ook in onderhandelingen.'

Die onderhandelingen waren jarenlang niet nodig. Ze hoefden maar even te dreigen met een staking en ze kregen hun zin. Tien jaar geleden eisten ze een loonsverhoging van 24 procent. Dat passeerde probleemloos. Ze kregen ook een eigen VIP-restaurant en een hotel, in de protserige gebouwen in Steenokkerzeel.

De toenmalige directie lag ook niet wakker van de exuberante eisen van de luchtverkeersleiders. Ze konden de kosten immers eenvoudig doorschuiven naar de luchtvaartmaatschappijen. Maar sinds 2010 mag dat van Europa niet langer. En prompt maakte Belgocontrol jaarlijks 20 miljoen euro verlies, tot het in 2013 aan de rand van het faillissement stond.

Daarbij rolde de kop van Jean-Claude Tintin. 'Het beleid van Tintin was dramatisch', zegt Van de Voorde. 'Hij had niet veel kennis van zaken, maakte miljoenenverliezen en hij was paranoïde. Op het einde wilde hij zelfs enkel zijn zoon als chauffeur.'

Johan Decuyper, oud-kabinetschef van Etienne Schouppe (CD&V), werd eind 2013 het veld ingestuurd als puinruimer - in het buitenland werd hij aangesproken als de curator van Belgocontrol.

En hij zette orde op zaken. Hij sloot het VIP-restaurant, en binnenkort gaat ook het hotel toe. Hij trok de financiering recht - in 2014 maakte Belgocontrol opnieuw winst. Die prestatie is in belangrijke mate te danken aan de financiering van 25 miljoen euro van de federale overheid. Dat is voor een stuk een compensatie omdat de regionale luchthavens niet betalen voor de diensten van Belgocontrol.

En het bedrijf dat het luchtverkeer regelt, investeert eindelijk opnieuw - en dat is geen dag te vroeg. In het controlecentrum Canac bevroren ooit de schermen. In Luik werden alle radars uitgeschakeld, weliswaar door een menselijke fout. En de klapper op de vuurpijl was een stroompanne vorig jaar, waardoor geen luchtverkeer meer mogelijk was. 'Er is jarenlang ondergeïnvesteed in systemen. Investeringsen werden uitgesteld en er werden enkel onderdelen vervangen', zegt een bron binnen Belgocontrol.

Toch krijgt Decuyper geen applaus op alle banken. De ontslagnemende topman van de FOD Mobiliteit, Laurent Ledoux, beschuldigt Belgocontrol 'een staat binnen een staat te zijn, die doet wat het wil met de steun van de minister'. Binnen Belgocontrol ontkent men dat met klem, en verwijzen ze naar het voorstel van de nieuwe vliegwet, waar ze het niet mee eens zijn.

Het sociale klimaat veranderen, lukt voor Decuyper slechts mondjesmaat. Aan het eind van zijn carrière verdient een luchtverkeersleider 12.000 à 13.000 euro per maand. Dat is volgens experts rond het Europese gemiddelde, maar elders in Europa worden er wel voordelen afgebouwd.

En ook al verschuift de vervroegde pensioenleeftijd van 55 naar 58 jaar, het kost Belgocontrol nog steeds handenvol geld.

Toch is het akkoord ongezien. Decuyper gaf immers níét toe aan de eis van de Belgische Gilde der Luchtverkeersleiders, een corporatistische bond. En dat is een serieuze ommezwaai. Onder Tintin zwaaide de Gilde de facto de plak, ook voor operationele beslissingen.

Dat machtige verleden haalden ze deze week met hun acties nog eens boven. Maar de scherpe publieke veroordeling, en het schoorvoetend intrekken van de acties, maakt duidelijk dat hun almacht verleden tijd is.

Dries De Smet

Copyright © 2015 Corelio. Alle rechten voorbehouden